

DINOSZAURUSZOK

ANGOL-MAGYAR KÉPES ATLASZ

Roland

Tartalom

Contents

Húsevő dinoszauruszok	6
<i>Carnivorous dinosaurs</i>	
Növényevő dinoszauruszok	8
<i>Herbivorous dinosaurs</i>	
Hátvitorlás dinoszauruszok	10
<i>Sail-backed dinosaurs</i>	
Páncélos dinoszauruszok	12
<i>Armored dinosaurs</i>	
Szarvas és galléros dinoszauruszok	14
<i>Dinosaurs with horns and frills</i>	
Lemezes dinoszauruszok	16
<i>Plated dinosaurs</i>	
Tarajas dinoszauruszok	18
<i>Crested dinosaurs</i>	
Buzogányfarkú dinoszauruszok	20
<i>Club-tailed dinosaurs</i>	
Csontfejű dinoszauruszok	22
<i>Thick-headed dinosaurs</i>	
Kacsacsőrű dinoszauruszok	24
<i>Duck-billed dinosaurs</i>	
Madárutánozó dinoszauruszok	26
<i>Bird-mimic dinosaurs</i>	
„Repülő dinoszauruszok”	28
<i>‘Flying dinosaurs’</i>	
Őskori tengeri állatok	30
<i>Prehistoric marine animals</i>	
A világ a dinoszauruszok idejében	32
<i>The world in the age of dinosaurs</i>	
A dinoszauruszok életmódja	34
<i>The dinosaurs’ way of life</i>	
A dinoszauruszok eltűnése	36
<i>The disappearance of dinosaurs</i>	
Hogyan sikerült ennyi mindent megtudnunk a dinoszauruszokról?	38
<i>How come we know so much about dinosaurs?</i>	
Érdekességek és rekordok a dinoszauruszok világában	40
<i>Oddities and records in the world of dinosaurs</i>	
Dinoszauruszokkal kapcsolatos játékok	44
<i>Dinosaur-related games and activities</i>	
Összefoglaló	46
<i>Summary</i>	
Kvízkérdések	48
<i>Quizzes</i>	

A ragadozó dinoszauruszok talán a legismertebb dinoszaurusz fajták. Jellemzőik a nagy fej; erős állkapocs, nagy, hegyes, pengeszerű fogakkal; erős nyak, hogy megtarthassa a nehéz fejet; kis mellső végtagok; izmos lábak, melyekkel gyorsan haladtak vadászat közben; és hosszú farok, ami az egyensúlyt biztosította.

Magassága: 4 m
Hossza: 12 m
Tömege: 9 t

Height: 4 m
Length: 12 m
Weight: 9 t

A Tyrannosaurus Rex nevének jelentése „zsarnokgyíkok királya”, ő uralta a világot 65 millió évvel ezelőtt. A világon valaha élt szárazföldi állatok között neki volt a legerősebb harapása – egyenlő azzal az erővel, amit egy elefánt fejt ki, amikor leül.

Tyrannosaurus Rex means 'king of the tyrant lizards' and it dominated the world 65 million years ago. It had the strongest bite of any land animal that ever lived – equal to the force of an elephant sitting down.

Magassága: 1 m
Hossza: 3 m
Tömege: 75 kg

Height: 1 m
Length: 3 m
Weight: 75 kg

A Deinonychus nevének jelentése „rettentő karom”, 110 millió évvel ezelőtt élt. Lábán hosszú, sarló alakú karom nőtt, harapása ugyanolyan erős volt, mint egy alligátoré. Neki köszönhetően hiszik azt, hogy a madarak a dinoszauruszok leszármazottai.

Deinonychus means 'terrible claw' and it lived 110 million years ago. It had long, hooked claws on its hind feet and the same bite force as an alligator. Because of it, birds are believed to have descended from dinosaurs.

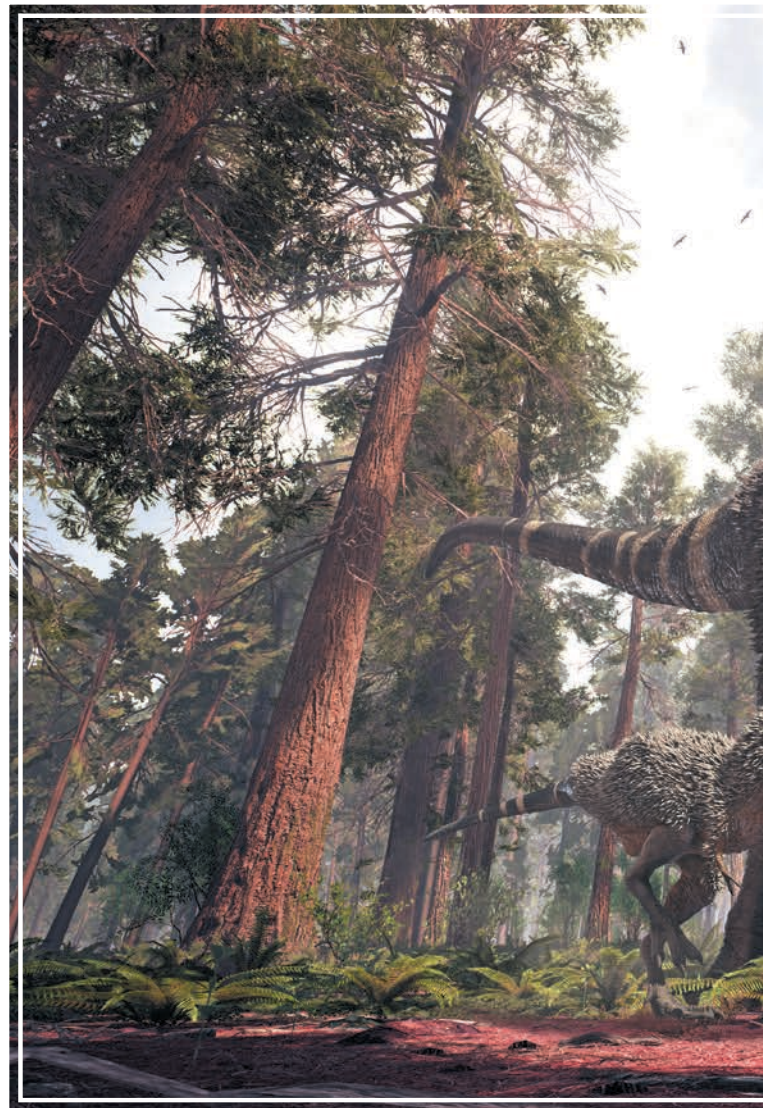

Magassága: 2 m
Hossza: 7-9 m
Tömege: 1 t

Height: 2 m
Length: 7-9 m
Weight: 1 t

A Megalosaurus nevének jelentése „óriási gyík”, 165 millió évvel ezelőtt élt. Az első felfedezett fajok közé tartozik, ez az első, ember által hivatalosan elnevezett dinoszaurusz. Megjelenése hasonlít a Tyrannosaurus Rex-hez, de sokkal kisebb nála.

Megalosaurus means 'giant lizard' and it lived 165 million years ago. It was one of the first dinosaurs to be discovered and the first to be officially named by man. It was similar in appearance to Tyrannosaurus Rex, but it was much smaller.

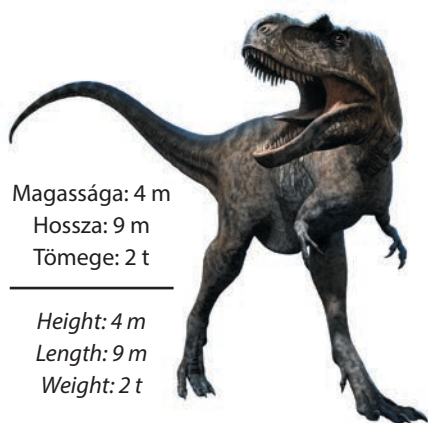

Magassága: 5 m
Hossza: 9 m
Tömege: 3 t

Height: 5 m
Length: 9 m
Weight: 3 t

Az Allosaurus nevének jelentése „különös gyík”, 150 millió évvel ezelőtt élt. Hegyes fogai voltak, melyek visszantettek, ha harc közben elveszítette őket. Ennek ellenére harapása gyengébb volt, mint az alligátorok, oroszlánok és leopárdok harapása.

Allosaurus means 'different lizard' and it lived 150 million years ago. It had sharp teeth, that were replaced if lost during a fight. And yet, its bite was weaker than that of alligators, lions and leopards.

Magassága: 4 m
Hossza: 9 m
Tömege: 2 t

Height: 4 m
Length: 9 m
Weight: 2 t

Carnivorous dinosaurs are probably the most famous of all dinosaurs. They had large heads, with strong jaws and big, sharp teeth, with saw-like edges, powerful necks in order to sustain their large head, small forearms, muscled legs so they could move rapidly when hunting, and a long tail that ensured their balance.

Az Albertosaurus nevének jelentése „Alberta gyík”, mivel a kanadai Alberta tartományban fedezték fel. 70 millió évvel ezelőtt élt, és azt feltételezik, hogy harapása olyan volt, mint a komodói varánuszé – halálos fertőzést okozott.

Albertosaurus means 'Alberta lizard', because it was found in the province of Alberta, in Canada. It lived 70 million years ago and some believe its bite was similar to that of the Komodo dragon – it produced a lethal infection.

Magassága: 2,2 m
Hossza: 7,5 m
Tömege: 1-2 t

Height: 2,2 m
Length: 7,5 m
Weight: 1-2 t

A Carnotaurus nevének jelentése „húsevő bika”, 70 millió évvel ezelőtt élt. Szarvai voltak, és ő rendelkezett a legkisebb mellső végtagokkal a dinoszauruszok világában. Erős lábainak köszönhetően ez volt a leggyorsabb dinoszaurusz a saját súlycsoportjában.

Carnotaurus means 'meat-eating bull' and it lived 70 million years ago. It had horns and the smallest forearms in the world of dinosaurs. Because of its strong legs, it was the fastest of the dinosaurs in its weight class.

Magassága: 7 m
Hossza: 12-13 m
Tömege: 8 t

Height: 7 m
Length: 12-13 m
Weight: 8 t

A Giganotosaurus nevének jelentése „óriás déli gyík”, 100 millió évvel ezelőtt élt. A tudósok úgy vélik, hogy nagyon nagy feje volt – nagyobb, mint egy ember –, de az agyának a mérete akkora volt, mint a napjainkban élő gyíkoké, kígyóké és teknősöké.

Giganotosaurus means 'giant southern lizard' and it lived 100 million years ago. Scientists believe it had a very large head – larger than a human – but its brain was the same size as that of present-day lizards, snakes and turtles.

A Velociraptor nevének jelentése „gyors rabló”, 73 millió évvel ezelőtt élt. Tolla volt, és nem volt nagyobb, mint napjainkban egy pulyka. Neki is sarló alakú karmai voltak, melyek segítségével nála sokkal nagyobb dinoszauruszokat is levadászott.

Velociraptor means 'swift seizer' and it lived 73 million years ago. It had feathers and it was no bigger than a present-day turkey. It also had those hooked claws that were used to hunt dinosaurs much larger than itself.

Magassága: 0,5 m
Hossza: 2 m
Tömege: 15 kg

Height: 0,5 m
Length: 2 m
Weight: 15 kg

Érdekességek és rekordok a dinoszauruszok világában

A Stegosaurusnak volt testméreteihez viszonyítva a legkisebb agya: teste akkora volt, mint egy minibusz, míg az agya, mint egy dió.

Stegosaurus had the smallest brain for its body size: its body was as big as a van and its brain as small as a walnut.

A Velociraptor egyáltalán nem hasonlított a Jurassic Park szereplőjére, amelyet egy másik dinoszaurusz – a Deinonychus – alapján modelleztek.

Velociraptor was nothing like the character in Jurassic Park, which was modeled after another dinosaur – Deinonychus.

A Tyrannosaurus Rex óriási hátsó végtagokkal rendelkezett, de mellső végtagjai nem voltak sokkal hosszabbak, mint az ember karja.

Tyrannosaurus Rex had huge hind legs, but its forelegs weren't much longer than human arms.

A világ leghosszabb és ugyanakkor a legnehezebb dinoszaurusza az Argentinosaurus volt.

The longest and also the heaviest dinosaur in the world was Argentinosaurus.

A tyúk a Tyrannosaurus Rex legközelebbi ismert modern rokona.

The chicken is the closest known modern relative to the Tyrannosaurus Rex.

Dinoszauruszok mind a hét földrészen éltek, az Antarktison is.

Dinosaurs lived on all the seven continents, including Antarctica.

A tudósok becslése szerint egyes dinoszauruszok elérhették a 75 és 300 év közötti kort is.

Scientists estimate that some dinosaurs could have lived to be between 75 and 300 years old.

A legnagyobb felfedezett dinoszaurusz-lábnyomok hossza 1,2 m, szélessége pedig 1 m volt.

The biggest dinosaur footprints ever found are 1,2 m long and 1 m wide.

A legmagasabb növényevő dinoszaurusz a Brachiosaurus volt. Feje 12 méterre volt a földtől.

The tallest herbivorous dinosaur was Brachiosaurus. Its head was up to 12 m off the ground.

A legnagyobb felfedezett dinoszaursztojások mérete akkora volt, mint egy kosárlabda.

The largest dinosaur eggs that were found are the size of basketballs.

Az összes faj közül a kacsacsőrű dinoszaurszoknak volt a legtöbb foguk (több mint 1000), és állandóan új foguk nőtt.

Duck-billed dinosaurs had the most teeth of all the species (over 1000) and they continually grew new ones.

A növényevő dinoszaurszok gyakran fogyasztottak köveket. Ezek a gyomorba kerülve elősegítették az emésztést.

Herbivorous dinosaurs often swallowed rocks. These rocks stayed in their stomach and helped them digest.

Egy időben a paleontológusok úgy vélték, hogy a dinoszaurszoknak (főként az óriási növényevőknek) volt egy második agyuk a hátsójuk közelében.

At some point paleontologists believed that dinosaurs (especially huge herbivores) had a second brain located near their posterior.

A legnagyobb repülő hüllő a Quetzalcoatlus volt, szárnyai fesztávolsága 12 m volt.

The largest flying reptile was Quetzalcoatlus, with a 12 m wingspan.

Oddities and records in the dinosaur world

A legnagyobb ismert húsevő dinoszaursz a Spinosaurus volt, mely akár háromszor nehezebb is lehetett, mint a Tyrannosaurus Rex.

The largest known carnivorous dinosaur was the Spinosaurus, which could grow to be three times as heavy as Tyrannosaurus Rex.

A „legkeményebb fejű” dinoszaursz a Pachycephalosaurus volt. Koponyájának vastagsága elérhette a 25 cm-t is.

The most 'thick-headed' dinosaur was the Pachycephalosaurus. Its skull could grow to be 25 cm thick.

A leghosszabb karmokkal rendelkező dinoszaursz a Therizinosaurus volt. Karmai hossza elérhette az egy métert.

The dinosaur with the longest claws was Therizinosaurus. Its claws could grow to be 1 m long.